

POLSKA AKADEMIA NAUK ▪ INSTYTUT HISTORII

STUDIA Z DZIEJÓW
ROSJI I EUROPY
ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

TOM LI

zeszyt 2

WARSZAWA 2016

Publikacja dotowana ze środków publicznych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Redakcja

Andrzej Nowak (redaktor naczelny), Daniel Boćkowski (redaktor prowadzący),
Aleksandra Leinwand (sekretarz redakcji), Andrzej Koryn, Wojciech Materski

Komitet Redakcyjny

Andrzej Essen, Jarosław Hrycak, Marek Kazimierz Kamiński, Natalia Liebediewa,
Piotr Łossowski, Kimitaka Matsuzato, Richard Pipes, Timothy Snyder, Dariusz Staliunas,
Roman Szporluk, Jacek Tebinka, Romuald Wojna, Elżbieta Znamierowska-Rakk

Redaktorzy językowi

Grażyna Waluga (j. polski, angielski), Agnieszka Pospiszil (j. rosyjski)

Recenzenci

Iskra Baewa, Wiesław Balcerak, Piotr Biliński, Krzysztof Buchowski, Henryk Bułhak, Jan Jacek Bruski, Wiesław Caban, Jan Chodakiewicz, Andrzej Chojnowski, Piotr Chomik, Stanisław Ciesielski, Andrzej Czarniakiewicz, Anna Dąbrowska, Mirosław Dymarski, Jerzy Eisler, Tadeusz Epsztein, Joanna Gierowska-Kałuża, Michał Gnatowski, Henryk Głębocki, Sławomir Gorzyński, Stanisław Gregorowicz, Maciej Janowski, Eric Jekabsons, Agnieszka Kastory, David Kolbaia, Marek Kornat, Piotr Kołakowski, Mariusz Korzeniewski, Mirella Korzeniewska-Wiszniewska, Ewa Kowalska-Dąbrowska, Maciej Koźmiński, Hubert Kuberski, Anna Landau-Czajka, Oleg Łatyszonek, Bronius Makauskas, Włodzimierz Marciniak, Hanna Marczevska-Zagdańska, Rimantas Miknys, Dominika Mikucka-Wojtowicz, Adam Miodowski, Eugeniusz Mironowicz, Bogdan Musiał, Witold Medykowski, Mieczysław Nurek, Ewa Orlof, Andrzej Pukszo, Waldemar Rezmer, Jarosław Rubacha, Jan Rydel, Joanna Sadowska, Dusan Seges, Andrzej Szwarc, Irena Stawowy-Kawka, Aleksander Srebrakowski, Witold Szulc, Oksana Voytyuk, Tomasz Wesołowski, Małgorzata Willaume, Tadeusz Wolsza, Mariusz Wołos, Grzegorz Zackiewicz, Leszek Olgierd Zasztowt

p-ISSN 1230-5057

e-ISSN 2353-6403

(wersja pierwotna)

Adres Redakcji:

Rynek Starego Miasta 29/31,

00-272 Warszawa

e-mail: sdr@ihpan.edu.pl

<http://www.sdr-ihpan.edu.pl>

Makieta wnętrza i projekt okładki:

Dariusz Górski

© Copyright by IH PAN, Warszawa 2016

© All rights reserved

Spis treści

ARTYKUŁY

- Adrianna Sznapik**, Krakowskie Towarzystwo Opieki nad Polskimi Zabytkami Kultury i Sztuki przed I wojną światową – próba działalności ponadzaborowej / Polish Society for the Preservation of Monuments of Culture and Art in Cracow before the First World War – an attempt at transpartitional activity 5
- Joanna Gierowska-Kałużur**, Postaci czołowych działaczy białoruskich w świetle informacji Urzędu Komisarza Rządu na miasto Wilno w 1924 roku / Leading Belarusian activists in the light of information of the Governmental Commissar for the City of Vilnius in 1924 31
- Przemysław Adamczewski**, Śmierć katolikosa Ambrożego i jej wpływ na losy Gruzjińskiej Cerkwi Prawosławnej w opinii Zygmunta Mostowskiego / The death of Catholicos Ambrosius of Georgia and its impact on the fate of the Georgian Orthodox Church in Zygmunt Mostowski's opinion 71
- Adrian Karolak**, Kwestia reformy rolnej i powojennych granic Polski w audycjach rozgłośni im. Tadeusza Kościuszki / Questions of agrarian reform and post-war Polish frontiers in broadcasts of the Tadeusz Kościuszko Radio Station 85
- Renata Król-Mazur**, Rola Prawosławnego Autokefalicznego Apostolskiego Kościoła Gruzjińskiego w konfliktach na Kaukazie Południowym / The role of Georgian Autocephalous Orthodox Church in South Caucasus conflicts 115

MATERIAŁY

- Dariusz Miszewski**, Polska polityka zagraniczna i rola wojska w geopolitycznych rozważaniach podpułkownika Tadeusza Zakrzewskiego / Polish Foreign Policy and the Role of the Military in Geopolitical Considerations Lieutenant Colonel Tadeusz Zakrzewski Addressed to Prime Minister General Władysław Sikorski 151
- Marek Kazimierz Kamiński**, Czechosłowacja w obliczu wrogiej postawy Niemiec i Włoch w 1938 roku / Czechoslovakia faced with a hostile attitude of Germany and Italy in 1938 169

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

- Łukasz Dryblak**, Filosofów znów w Warszawie. Drugi tom *Pism wybranych* Dymitra
 Filosofowa *Rosjanin w Polsce (1920–1936)* 177

* * *

- Wilno jako miejsce pamięci; Dangiras Maciulis, Dariusza Staliunas *Lithuanian
 Nationalism and the Vilnius Question 1883–1940*, Marburg 2015 (*Marek
 Wojnar*) 188

POLEMIKI

- Jacek Jaguś**, Polemika autora z artykułem recenzyjnym J. Gierowskiej-Kałużur
 poświęconym książce *Ludność białoruska województwa nowogródzkiego
 II Rzeczypospolitej w percepcji polskich elit regionu. Analiza społeczno-
 polityczna* 193
- Joanna Gierowska-Kałużur**, Odpowiedź na polemikę J. Jagusia 206
- Wytyczne dla autorów 208
- Zasady recenzowania artykułów 212